



СИЛАБУС

навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

кафедра теорії, історії та філософії права кафедра юридичної психології

Статус дисципліни:	обов'язкова
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти:	магістр
Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Освітня програма:	Психологія (поліцейські)
Форми здобуття вищої освіти:	заочна
Мова викладання:	українська
Форма підсумкового контролю:	екзамен

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання посада
профайл викладача

Колодій Олексій Анатолійович,
доцент кафедри теорії, історії
та філософії права,
доктор юридичних наук

<https://www.naiau.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-teoriyi-derzhavi-ta-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять

Тел.: 249-09-69
E-mail: k015@naiau.kiev.ua
k001@navs.edu.ua
Робоче місце: 7.19

Консультації

Очні:
(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн:
електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу <https://dn.naiau.kiev.ua/course/view.php?id=2548>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психолого-педагогічні факти, механізми, закономірності навчання і виховання здобувачів вищої освіти та організації освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти основ професійної педагогічної компетенції та культури, розуміння організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Завдання вивчення дисципліни полягають у:

- створенні умов для засвоєння здобувачами вищої освіти основ педагогіки вищої школи та правового регулювання вищої освіти в Україні;
- аналіз складових змісту вищої освіти та його правового регулювання;
- ознайомлення з базовими складовими дидактики вищої школи та теорії виховання у вищій школі;
- вивчення основних характеристик та особливостей організації освітнього процесу в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Тривалість – 4 кредити, загальна кількість годин – 120;

денна: годин аудиторних – 30, самостійної роботи – 60;

заочна: годин аудиторних – 14, самостійної роботи – 76.

Форми та методи навчання інституційна (очна (денна), заочна); частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; використовуються методи навчання: бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); частково-пошукові, проблемні, дальтон-технологія, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Поточний контроль : оцінюються усні виступи, наукові доповіді, презентації, вирішення практичних завдань і тестів, моделювання ситуацій, творчі, проектні й реферативні роботи.

Підсумковий контроль – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: Філософські проблеми психології

Постреквізити: Психологія іміджу, Професійна деформація особистості, Педагогічна практика

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентність, якою повинен оволодіти здобувач освіти
Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності С4 Психологія	
Програмні результати навчання: ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів. ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності. ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.	Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну

	кваліфікацію.
--	---------------

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здібність адаптуватися;
- вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі;
- мислення та оптимізм;
- креативність;
- навички міжособистісних відносин.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Нормативно-правове регулювання освітньої діяльності в закладах вищої освіти України.	Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.	Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою. Підготувати тези за наступними питаннями: 1. Законодавче та нормативно-правове регулювання питань вищої освіти в Україні. 2. Нормативно-правова база організації освітнього процесу в закладах вищої освіти. 3. Нормативно-правове регулювання діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників Встановити: - взаємозв'язок Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» (структуру законів, загальні положення, систему освіти (вищої), її структуру, управління) та виписати завдання, які стоять перед закладами вищої освіти. 4. Опрацювати нормативно-правові акти з організації освітнього процесу в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання. 5. Опрацювати нормативно-правові акти з регулювання діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників. 6. Опрацювати нормативно-правові акти з регулювання діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.

		<i>Завдання для самостійної роботи</i> - Опрацювати Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» (структуру законів, загальні положення, систему освіти (вищої), її структуру, управління) та виписати завдання, які стоять перед закладами вищої освіти. - Оформіть 3-4 міркування про місце і роль педагогічної науки у вихованні дорослих людей. - Проаналізувати співвідношення понять «навчання» і «виховання» в галузі вищої освіти. - Поясніть співвідношення понять кваліфікація та компетентність. До практичного заняття: - Робота в групах(з'ясування права на освіту, управління закладом вищої освіти, організації надання освітніх послуг в нормативно-правових документах про освіту в Україні). - Заповнити таблицю «Система державних органів, що створюють, здійснюють та управляють освітньою політикою в Україні». - Обґрунтувати необхідність розробки порядку надання закладам вищої освіти статусу національного.
Тема 2. Освітня діяльність у вищій школі: основні теоретичні концепти та особливості реалізації	Лекція: онлайн Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування. Методи: проблемні, активні та інтерактивні, евристичні ("мозковий штурм", синектики, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.	Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції. Відпрацювавши літературу та інформаційні ресурси, підготувати есе на теми: - Дидактика вищої освіти як наука і практична діяльність. Поняття та порівняльний аналіз понять «зміст освіти» та «зміст вищої освіти». - Структура освітнього процесу в закладах вищої освіти. - Характеристика форм організації освітнього процесу. - Методи викладання у вищій школі: загальна характеристика.

		<i>Завдання:</i> Порівняйте структуру навчальної програми та робочої навчальної програми. Визначте спільне і відмінне у поняттях «метод навчання» і «форми організації навчання» Під час практичного заняття: 1. Проаналізувати стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти для отримання освітнього ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 081 «Право» та виписати спеціальні компетентності, які спрямовані на безпосереднє виконання практичних завдань за фахом. 2. Сформулювати мету та визначити завдання до програми навчальної дисципліни (за вибором) для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право». 3. Розробити тематику занять з початкової дисципліни (за вибором) для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю «Право» (до 3 – 5 тем занять). 4. Доберіть низку праць (5 – 10 назв) з проблем дидактики вищої школи. 5. Розробити структурно-логічну схему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти. 6. Заповнити таблицю з переліком основних видів початкових занять та методами навчання, як і можуть застосовуватись під час їх проведення. 7. Запропонувати ігрову форму проведення навчального заняття за вільно обраною дисципліною та темою для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право». Назвати особливості навчально-педагогічної гри. 8. На основі різних підходів до розкриття змісту поняття «викладання» спроектувати власну модель поняття «викладання» та
--	--	--

Тема 3. Політика якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Лекція: онлайн Практичне заняття: індивідуальні та групові опитування. Методи: частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогії, стоп-кадр, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.	виділити його суттєві ознаки. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою. Опрацювання наступних питань: 1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі. Діяльність міжнародних організацій, розвиток співробітництва у питаннях якості вищої освіти. 2. Порівняльний аналіз понять «діагностика навчання» та «педагогічний контроль». 3. Поняття, вимоги та функції педагогічного контролю. Основні принципи педагогічного контролю. 4. Види та методи педагогічного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. <i>Завдання</i> Обґрунтувати необхідність психолого-педагогічних знань для практичної діяльності правника. 1. Визначте співвідношення понять «зміст освіти» та «зміст навчання». Наведіть приклади. 2. Окресліть коло завдань задля підвищення якості освіти. Кожне завдання обґрунтуйте. До практичного заняття: 1. Укласти таблицю, в якій відобразити перелік Стандартів щодо забезпечення якості вищої в Європейському просторі вищої освіти та статті Закону України "Про вищу освіту", які співвідносяться з тим чи іншим стандартом. 2. Порівняти та дати оцінку методам і засобам вимірювання результатів навчальних досягнень студентів закладів вищої освіти Європи та України. 3. Скласти графік проведення контрольного зрізу знань для навчальної групи здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю «Право» у відповідності до Положення про внутрішню систему забезпечення якості
--	--	---

		освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ. 4. Розробити критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю «Право» з навчальної дисципліни, що передбачена навчальним планом відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ 5. Укласти таблицю видів та методів контролю знань, якими можна визначити сформованість у майбутнього фахівця спеціальних (фахових, предметних) компетентностей відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. 6. Скласти схему з переліком педагогічних вимог до організації контролю за навчальною діяльністю студентів за умов дистанційного навчання.
Тема 4. Особистість та група в психології освітньої діяльності	Лекція: онлайн Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; опрацювання методичного інструментарію й вправ; розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем. Методи: активні та інтерактивні, “метаплан”; дослідницький та евристичний метод.	Під час лекційного заняття законспектувати основні питання: 1. Особливості студентського віку та адаптації до умов закладу вищої освіти. 2. Типологічні особливості особистості студента. 3. Роль студентських колективів у освітньому процесі. Проблеми соціально-психологічного клімату в студентській групі. До семінарського заняття: 1) Визначити основні види соціальної адаптації студентів до умов навчання в закладі вищої освіти. 2) Опрацювати ключові теорії та підходи щодо вікових та типологічних особливостей студентів. Кожну теорію обґрунтуйте. 3) Визначити основні види навчальних груп та ознаки за якими їх поділяють. 4) Окреслити актуальні проблеми підтримання належного соціально-

		психологічного клімату в студентській групі. Навести механізми впливу соціально-психологічного клімату на успішність студентської групи. До практичного заняття: 1) Опрацювати наступні методики: Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса та Р. Даймонда. Опитувальник на визначення рівня адаптованості особистості до нового соціокультурного середовища Соніна В. Методика «Діагностика мотивації професійного навчання за В. Каташова. 2) На їх основі зробити висновки щодо діагностики рівня адаптованості та мотивації студентів. 3) Скласти опорну схему етапів ідентичності молодшої людини. 4) Визначити вплив наведених показників на успішність та поведінку студентів.
Тема 5. Психологічна характеристика діяльності викладача	Лекція: онлайн Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; опрацювання методичного інструментарію. Методи: активні та інтерактивні, дослідницький та евристичний метод.	Під час лекційного заняття засвоїти основні питання з теми. 1. Особистість викладача як суб'єкта педагогічного процесу. Структурні компоненти особистості викладача. 2. Психологічна характеристика основних видів діяльності викладача. 3. Психологічні умови забезпечення викладачем основних форм навчання. До семінарського заняття: 1) Обґрунтувати функції професійної діяльності викладачів ЗВО. 2) Визначити механізми міжособистісного сприймання у професійній взаємодії викладача і студента. 3) З'ясувати індивідуально-психологічні складові професіоналізму викладача вищої школи. 4) Окреслити рівні продуктивності педагогічної діяльності. 5) Встановити різницю між традиційними та сучасними особливостями професійної

	Практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи: “мозковий штурм”; репродуктивний метод (складання і надання завдань на відтворення знань і способів інтелектуальної і практичної діяльності); практичні методи (робота за зразком).	майстерності викладача. До практичного заняття: 1) Провести діагностику самооцінки викладача. 2) Скласти порівняльну таблицю між вимогами освітньої діяльності до викладача та здібностями викладача. 3) Зазначити методичний інструментарій щодо визначення професійної компетентності викладача. 4) Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми.
Тема 6. Навчальна діяльність як пізнання: сутність та особливості	Практичні заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи: активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні (“мозковий штурм”, синектики).	Опрацювати основні положення за темою: 1. Навчання як діяльність. Пізнавальна діяльність та її структура. 2. Характеристика різновидів навчання. 3. Концепції формування знань та навчальної діяльності. До 1 практичного заняття: 1) Визначити основні положення особистісно-орієнтованої системи навчання в ЗВО. 2) З’ясувати фази циклу навчання за Ж. Піаже. 3) Окреслити основні засоби психологічного впливу в освітньому процесі. 4) Зазначити способи подолання бар’єрів професійно-педагогічного спілкування. До 2 практичного заняття: 1) Визначити основні психічні пізнавальні процеси особистості та встановити їх роль в процесі навчання студента. 2) Окреслити технології формування та розвитку пізнавальної сфери учасників освітнього процесу. 3) Скласти орієнтовану схему основних функцій діагностики результатів навчання. 4) Провести дослідження уваги відповідно до визначених критеріїв сформованості показників уваги.

		5) Зазначити психолого-педагогічні аспекти інформаційної взаємодії в освітньому процесі.
--	--	--

Основні інформаційні джерела

1. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.
2. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи: Навч.-метод. посібник – Вид-во: Дакор, 2020. – 178 с.
3. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл.)/В.Л. Ортинський – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 472 с.
4. Прищак, М. Д. (П 77) Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.
5. Княжева І. А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр) спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та література). Одеса, Університет Ушинського, 2023. 110 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;
- мультимедійний проєктор, комп’ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Mia-Освіта, Соціальні мережі.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням з керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз’яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів ступеня вищої освіти Виконання усіх завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, здійснюється, як правило, до початку підсумкового контролю (заліку, екзамену). Консультативну допомогу щодо відпрацювання пропусків навчальних занять, виконання творчих завдань тощо здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k001@navs.edu.ua

Пропущені заняття та незадовільні оцінки відпрацьовуються згідно графіку консультацій науково-педагогічних працівників кафедри.

Під час виконання навчального навантаження не допустимо порушення академічної доброчесності. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності здійснюються відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 р. № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>. Нормативні засади академічної доброчесності у Національній академії внутрішніх справ розміщені у відповідних документах за посиланням ERL : <https://www.navs.edu.ua/osvitnij-proces/akademichna-dobrochesnist/>

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у змішаному форматі (робота в аудиторіях з викладачем, робота дистанційно). На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. Вимогою є ведення здобувачем вищої освіти конспекту, в якому відображається лекційний матеріал, інший навчальний матеріал для підготовки до семінарських занять. На семінарських заняттях теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей, а також шляхом розв'язування практичних задач чи завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і виконання практичних та індивідуальних завдань.

Плани семінарських занять, практичні та індивідуальні завдання, методичні вказівки до окремих тем, література, система оцінювання занять подаються у відповідних методичних вказівках. Їх можна переглянути на вебсайті НАВС «Дистанційні курси» URL: <https://www.navs.edu.ua/osvitnij-proces/osvitni-resursi/navchannya-online/distancijne-navchannya.html>.

8. Оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Екзамен	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	добре
64–74	D	задовільно
60–63	E	задовільно
0–59	F	незадовільно

Розробник:



Олексій КОЛОДІЙ

Силабус схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та філософії права Національної академії внутрішніх справ, протокол від 16.07.2026 № 22.

**Завідувач кафедри теорії,
історії та філософії права**



Юрій КРИВИЦЬКИЙ

Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, протокол від 06.08 2026 № 24.

**Завідувач кафедри
юридичної психології
капітан поліції**



Маріанна БУДАНОВА